

Перелік туристичних об'єктів, що пов'язані з ім'ям Т.Г. Шевченка і рекомендовані для відвідування туристами
(узагальнений за інформацією, наданою Радою міністрів АР Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями)

№	Назва об'єкту, пов'язаного з ім'ям Т.Г. Шевченка (музей, пам'ятник, тощо), рекомендованого до відвідувань туристами	Адреса або місцезнаходження об'єкту, пов'язаного з ім'ям Т.Г. Шевченка, рекомендованого до відвідувань туристами	Короткий опис об'єкту
АР Крим			
1.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Сімферополь	
2.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м Ялта	
3.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Євпаторія	
Вінницька область			
4.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Тульчин, вул. Леніна	Пам'ятник встановлено в 1991 році. Виготовлено з бронзи та граніту; автори - В. Руденко, М. Константинова
5.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	смт. Кирнасівка, Тульчинський р-н.	Пам'ятник встановлено в 1984 році, виготовлено з міді невідомим автором.
6.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	вул. Жовтнева,3, с. Суворівка, Тульчинський р-н.	Пам'ятник встановлено в 1990 році.
7.	Бюст Т.Г. Шевченку	с. Печера, Тульчинський р-н.	Пам'ятник встановлено в 1988році, виготовлено за залізобетону та цегли, автор - Київський художній фонд
8.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	вул. Лісова, с. Торків, Тульчинський р-н.	Пам'ятник встановлено в 1989році, виготовлено з залізобетону та гіпсу, автор - М.П. Ковтун
9.	Пам'ятник Т.Г. Шевченка	с. Сказинці, вул. Шевченка, центр села.	Погруддя письменника бронзового кольору на постаменті
10.	Бюст Т.Г.Шевченку	с. Журавлівка, Тульчинський р-н.	Пам'ятник встановлено в 1963році, виготовлено з залізобетону бронзи, автор - Київський художній фонд
11.	Народний музей ім. Т.Г.Шевченка	с. Тиманівка, Тульчинський р-н.	Музей носить ім'я Т.Г. Шевченка, має розділ перебування Великого Кобзаря на території Вінницької області, а саме м. Тульчин
12.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	вул. Шевченка, с. Ілляшівка, Тростянецький р-н.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку знаходиться в центрі села, біля школи. Встановлений в 1972 році, матеріал – залізобетон, автор Київський художній фонд
13.	Бюст Т. Г. Шевченка	вул. 1 Травня, 52 , м. Гайсин.	Бюст встановлено в 2005 році, зроблено з міді скульпторами П. Лантух та О. Скобліков
14.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Борисівка, Іллінецький р-н.	Встановлено 1970 року, залізобетон, Львівська кераміко-скульптурна фабрика
15.	Пам'ятне місце – криниця	с. Жорнище, Іллінецький р-н.	Шевченкова криниця – місце туристичного відвідування. В

	Шевченка		с. Орнище біля криниці він зупинявся, коли проїжджав через Вінницьку область.
16.	Бюст Т. Г. Шевченку	с. Очеретня, Погребищенський р-н.	Відкрито в 1992 р., виготовили місцеві майстри з міді, поставлено на облік (рішення № 470 від 29.12. 2002р.)
Волинська область			
17.	Параскевська церква (дер.) 1588-1894 рр.	с. Секунь, Старовижівський р-н, Волинська область	В Секуні між 1572 і 1588 роками Михайло Калимет (підскарбій Ковельський) збудував дерев'яну однокупольну церкву Архангела Михаїла з прибудованою до неї дзвіницею. У цій церкві професор з Києва Микола Іванішев на початку 1840 року під час наукового обстеження знайшов ікони візантійського письма – Богоматері і Святого Миколи Чудотворця. За переказами, в Секуні в цій церкві побував український поет Тарас Григорович Шевченко і навіть її замалював, подорожуючи по Волині. В 1893-1894 на її основі була збудована Іовленська церква, яка 1989 року освячена в церкву Святої Параскеви.
Донецька область			
18.	Літературно-художній музей Т.Г. Шевченка	Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К. Крупської, м. Донецьк, вул. Артема, 84.	Музей представляє поетичну та мистецьку спадщину Т. Шевченка В ньому зібрано понад 1000 експонатів. В музеї широко експонується видання, присвячені особистості Т.Шевченка. Тут подаються хронічки життя, листи, щоденники, спогади сучасників поета, матеріали про його громадську діяльність, а також літературознавчі роботи вітчизняних та зарубіжних дослідників. Окремо зібрані експонати, що висвітлюють вшанування пам'яті Великого Кобзаря у світі, в Україні і, зокрема, на Донеччині.
Житомирська область			
19.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Гульськ Новоград-Волинський р-н, Житомирська область.	Пам'ятник на честь його перебування у с. Гульськ у 1846 р. Місцевість згадується у повісті "Варнак".
20.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Кодня, Житомирський р-н, Житомирська область.	Пам'ятник на честь його перебування у с. Кодня у 1846 р. Місцевість згадується у поемі "Гайдамаки".
Закарпатська область			
21.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	пл. Народна, м. Ужгород.	Пам'ятник відкрито 9 березня 1999 року з нагоди 185-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря. Матеріал з якого виготовлено: бронза, андезит.
22.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	вул. Шевченка, смт В. Березний.	Пам'ятник відкрито у 1990 році. Виготовлено: бронза, граніт.
23.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	смт Сільце, Іршавський р-н.	Пам'ятник відкрито у 1967 році, з нагоди дня народження Великого Кобзаря. Виготовлено: залізо, бетон.

24.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	вул. Кошута, м. Тячів.	Пам'ятник відкрито у 1964 році. Виготовлено: залізо, бетон
25.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	вул. Богдана Хмельницького, м. Рахів.	Пам'ятник відкрито у 1993 році. Виготовлено: залізо, бетон.
26.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	с. В. Лучки, Мукачівський р-н.	Пам'ятник відкрито у 1964 році, з нагоди 150-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря. Виготовлено: залізо, бетон.
27.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	м. Хуст	Пам'ятник відкрито на площі перед райдержадміністрацією у 2012 році, з нагоди відзначення Дня Конституції. Виготовлено: бронза.
28.	Меморіальна дошка - барельєф	вул. Набережна Незалежності, м. Ужгород.	Меморіальну дошку - барельєф відкрито у 1987 році, з нагоди 27-ї річниці присвоєння школі імені Т.Г. Шевченка. Виготовлено: бронза.
29.	Меморіальна дошка	вул. Шевченка, м. Берегово.	Меморіальну дошку відкрито у 1989 році, з нагоди 175-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря. Виготовлено: мармур, бронза.
30.	Погруддя Т. Г. Шевченку	вул. Шевченка, м. Виноградово.	Погруддя відкрито у 1957 році. Виготовлено: бронза.
31.	Погруддя Т. Г. Шевченку	смт В. Бичків, Рахівський р-н.	Погруддя відкрито у 1964 році, з нагоди 150-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря. Виготовлено: залізо, бетон.
32.	Погруддя Т. Г. Шевченку	смт Воловець	Погруддя відкрито у 2007 році. Виготовлено: бронза, граніт.
33.	Погруддя Т. Г. Шевченку	смт Королево, Виноградівський р-н.	Погруддя відкрито у 1957 році. Виготовлено: залізо, бетон.
34.	Погруддя Т. Г. Шевченку	смт Міжгір'я	Погруддя відкрито у 1957 році. Виготовлено: залізо, бетон.
35.	Погруддя Т. Г. Шевченку	с. Колочава, Міжгірський р-н.	Погруддя відкрито у 2010 році до 19-ї річниці Незалежності України. Виготовлено: бронза, граніт.
36.	Погруддя Т. Г. Шевченку	вул. Ужгородська, м. Мукачево	Погруддя відкрито у 2000 році. Виготовлено: бронза, граніт.
37.	Погруддя Т. Г. Шевченку	с. Лопухово, Тячівський р-н.	Погруддя відкрито у 2009 році. Виготовлено: залізо, бетон.
38.	Погруддя Т. Г. Шевченку	м. Мукачево	Погруддя відкрито у 2012 році. Виготовлено: мармур.
Запорізька область			
39.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	м. Запоріжжя, вул. 8-го Березня, 34, біля будівлі районної адміністрації по Шевченківському району	Виготовлено: бюст - бронза, пост. - граніт
40.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	Запорізька обл., Бердянський р-н, с. Берестове, Берестівська с/р, біля клубу. 1961 р.	Виготовлено: бюст - з/бетон, пост. - цегла
41.	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	Запорізька обл., Запорізький район, с. Лукашеве, Лукашівська с/р, в центрі села. 1961 р.	Виготовлено: з/бетон, постамент - цегла
Національний заповідник «Хортиця»			
42.	Пішохідний маршрут «Тарасова стежка»	Території Національного заповідника «Хортиця» в м. Запоріжжі	Меморіальний пішохідний маршрут, пов'язаний з перебуванням Шевченка на Хортиці
Івано-Франківська область			
43.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Долина, Івано-Франківська область	Виготовлений з бетону, граніту, міді у формі стоячої фігури. Знаходиться у парку біля міського озера, відкритий в 1988 р.
44.	Пам'ятник Тарасові Шевченку	с. Шевченкове, Долинський р-н, Івано-Франківська	Виготовлений граніту та міді у формі сидячої фігури.

		область	Відкритий у 1989 році
45.	Історико-красназавчий музей	с. Шевченкове, Долинський р-н, Івано-Франківська область	Відкритий у 1994 році при Шевченківській загальноосвітній школі I-III ст.
46.	Пам'ятний знак Тарасові Шевченку	с. Надіїв, Долинського р-н, Івано-Франківської область	Виготовлений з каменю та фарфору. Відкритий у 1912 році
47.	Кімната-музей Т.Г. Шевченка	м. Коломия, Івано-Франківська область.	Знаходиться в спеціалізованій школі I-III ст. № 5. Рішенням президії Верховної Ради України від 30 травня 1990 року школі присвоєно ім'я Великого Кобзаря, цього ж року 17 березня урочисто відкритий музей
48.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Тюдів, Косівський р-н, Івано-Франківська область	Монумент встановлено жителями навколишніх сіл у кінці XIX століття поблизу Сокільської скелі. Це був один із перших пам'ятників поету на Прикарпатті
Київська область			
49.	Березанський красназавчий музей	Київська обл., м. Березань, вул. Фрунзе, 22	Музей створений на добровільних громадських засадах. Відкрито в 1975 році. Налічує більше 6000 експонатів. Експозиція музею: кімната природи, кімната побуту, кімната Т. Шевченка, кімната 30-х років, козацьке поселення, кімната народної творчості, експозиція Успенського собору Києво-Печерської лаври, кімната нумізматики (гроші всіх країн світу), кімната бойової слави, виставкова зала
50.	Баришівський музей Т.Г. Шевченка	Київська обл., смт Баришівка, вул. Жовтнева, 5	Музей Тараса Григоровича Шевченка літературно-художнього спрямування. Проходять виставки картин та художня виставка Бикова. Музей налічує більше 1000 експонатів
51.	Курган Розрита могила	Київська обл., Баришівський район, с. Більшовик	III тис. до н.е. - I тис. н.е. 1,5 км на Пд. Зх від села, на Сх. від дороги до с. Семенівка. Тут побував Т.Г.Шевченко та написав вірш. "Розрита могила" у 1843 р.
Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав»			
52.	Музей Заповіту Т.Г. Шевченка	Київська обл., м. Переяслав-Хмельницький, вул. Шевченка, 8	Музей розміщений в будинку лікаря А.О. Козачковського, товариша Т.Г.Шевченка. Експозиція музею присвячена творчості Т.Г.Шевченка на Переяславщині
53.	Вознесенський монастир	м. Переяслав-Хмельницький, вул. Сковороди, 54	
54.	Михайлівський монастир	м. Переяслав-Хмельницький, вул. Московська, 34	
55.	Троїцька церква	м. Переяслав-Хмельницький, вул. Гімназійна, 1	
56.	Борисоглібська церква	м. Переяслав-Хмельницький, вул. О. Вишні, 7а	
57.	Місце поховання лікаря А.О. Козачковського	м. Переяслав-Хмельницький (Ярмаркове кладовище) вул. Шкільна	
58.	Трибратні могили	При в'їзді в м. Переяслав-Хмельницький на шляху	

		Київ – Переяслав-Хмельницький	
Кіровоградська область			
59.	Пам'ятний знак Т.Г. Шевченку	Вільшанська селищна рада, смт Вільшанка, вул. Леніна, 15	Постамент - цементні блоки, облицьовані плиткою; скульптура –гіпсобетон.
60.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Бобринецький р-н, Костомарівська сільська рада, с. Костомарівка	
61.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Новомиргород (північна сторона міста), вул. Леніна 227/7	Час встановлення – 2010 рік. Матеріал виконання: постамент – природній камінь, скульптура – з/бетон. Скульптор – В.Демйон.
62.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Кропивницьке, Кропивницька сільська рада	Залізобетонний бюст на високому гранітному постаменті. Постамент встановлений на стилобат.
Луганська область			
63.	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни	Розташований в центральній частині м. Луганська, на території парка - пам'ятника садово-паркового мистецтва місцевого значення Сквер імені Героїв Великої Вітчизняної війни. Бронзова скульптура Т.Г.Шевченка виконана на повний зріст. Фігуру Кобзаря виконано з непокритою головою, у сюртуку, поверх якого – розстебнутий плащ. Ліва рука піднята до грудей, права тримає капелюха. Скульптуру встановлено на прямокутному постаменті, облицьованому гранітними плитами. На чоловому боці постаменту накладними літерами зроблено напис: «Т.Шевченко». Пам'ятник відкрито 22 травня 1998 в день пам'яті Т.Г.Шевченка. Автори: скульптор І.М.Чумак, народний художник України, лауреат державної премії ім. Т.Г.Шевченка; архітектори В.М.Житомирський, О.Я.Довгополов.
64.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Антрацит, вул. Петровського	Розташований в центральній частині м. Антрацит по вул. Петровського. Залізобетонна скульптура Т.Г.Шевченка на повний зріст встановлена на циліндричному постаменті із залізобетону. Поет зображений у пальті, права зігнута в лікті рука тримає книгу. Пам'ятник відкрито у 1964 Скульптуру виготовлено Ростовським художньо-виробничим комбінатом. Архітектор: Б.С.Холодняк.
65.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Смт. Білокуракине, вул. Леніна	Пам'ятник розташовано в центральній частині районного центру смт Білокуракине по вул. Леніна. Залізобетонну скульптуру Т.Г.Шевченка на повний зріст встановлено на прямокутному постаменті. Т.Г.Шевченко зображений без

			головного убору, у пальті, в правій, зігнутій в лікті руці тримає книгу. Пам'ятник встановлено у 1974 на честь 160-річчя з дня народження Т.Г.Шевченка. Автор: скульптор І.П.Овчаренко.
66.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Сєверодонецька, вул. Леніна	Пам'ятник розташовано в центральній частині м. Сєверодонецька по вул. Леніна. Бронзове погруддя поета встановлено на гранітному постаменті витягнутої прямокутної форми. Т.Г.Шевченко зображений в костюмі-трійці. На чоловому боці пілона вирізьблено напис з ім'ям зображеного та роками життя. Бюст виготовлено на Митищинському заводі художнього лиття ім. Белашової. Встановлено у 1956.
Львівська область			
67.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Львів, вул. Личаківська, 171	Перший пам'ятник Шевченкові у Львові – Шкільний Кобзар. Встановлено у 1960 на подвір'ї середньої загальноосвітньої школи № 63 на Личакові.
68.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Львів, вул. Чернеча Гора.	
69.	Пам'ятник Тарасу Шевченку з архітектурним ансамблем	м. Львів, пр. Свободи, «Клумба»	Пам'ятник відкрито у 1992 році.
70.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Броди	
71.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	смт. Винники, вул. Шевченка	Пам'ятник відкрито 28 вересня 1913 року: це перший на Західній Україні скульптурний пам'ятник Кобзареві.
72.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Дрогобич	
73.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Золочів, пл. Т.Шевченка	Пам'ятник встановлено у 1991 році.
74.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Моршин	Бронзовий пам'ятник Шевченкові встановлено у 1997 році.
75.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Мостиська	Бронзовий пам'ятник Кобзареві на постаменті з мармурової крихти встановлено у 1994 році.
76.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Новояворівськ	Пам'ятник відкрито у 1997 році.
77.	Пам'ятник Кобзареві	м. Перемишляни	
78.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Рава-Руська, вул.Вокзальна	
79.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Радехів	
80.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Самбір, вул. Т.Шевченка	Пам'ятник відкрито у 1953 році
81.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Сколе, вул. Стрийська	Пам'ятник відкрито у 1961 році.
82.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Сокаль, пл. Січових Стрільців	Пам'ятник відкрито у 1995 році.
83.	Пам'ятник «Будителям»	м. Стрий	Пам'ятник «Будителям», де в одному монументі об'єднали постаті Т. Шевченка, І.Франка та Л. Українки. Відкритий 24 серпня 1995 року.
84.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Стрий, парк культури і відпочинку ім. Т. Г.	Пам'ятник відкрито у 1958 році.

		Шевченка	
85.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Трускавець, майдан Кобзаря	Пам'ятник відкрито у 1991 році.
86.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Турка	Пам'ятник відкрито у 1990 році зусиллями місцевих організацій Народного Руху та товариства «Меморіал»
87.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Червоноград, площа Вічева	Пам'ятник відкрито у 1996 році.
88.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Яворів	Пам'ятник відкрито на 5-й День незалежності 24.08.1996р.
89.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	смт Великий Любінь	Погруддя письменника
90.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	смт Нижанковичі, Старосамбірський р-н	Пам'ятник відкрито у 1954 році.
91.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	смт Східниця	.
92.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	с. Завадів, Стрийський р-н	Пам'ятник відкрито у 1916 році.
93.	Пам'ятник «Єдність»	с. Угерсько, Стрийський р-н	Пам'ятник «Єдність» Т. Шевченку та І. Франку встановлено у 1989 році.
94.	Пам'ятник Тарасу Шевченку	м. Львів, вул. Личаківська, 171	Перший пам'ятник Шевченкові у Львові – Шкільний Кобзар. Встановлено у 1960 на подвір'ї середньої загальноосвітньої школи № 63 на Личакові.
Миколаївська область			
95.	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Миколаїв сквер ім. Т.Г. Шевченка, (перехрестя вулиць Адмірала Макарова, Нікольської та Шевченка)	Пам'ятка монументального мистецтва, взята на облік рішенням Миколаївського обласного виконавчого комітету від 02.07.1971 №357; скульптор – Ковальчук Г.О.; матеріал виконання: постамент– граніт, скульптура – мідна виколотка
Одеська область			
96.	Пам'ятник	м. Одеса вул. Маразліївська, На території парку культури та відпочинку ім. Т.Г. Шевченка	Рік встановлення: 1966 р. Бронза, граніт Скульптор – Білостоцький. Анатолій Юхимович, Супрун Оксана Олександрівна, Архітектор – Топуз Генрих Владимирович
97.	Пам'ятник	м. Білгоро-Дністровський, вул. Леніна, 56	Рік встановлення: 2004 р. Залізобетон. Копйов Олександр Васильович
98.	Пам'ятник	м. Ізмаїл, пр.. Суворова, перед Палацом культур	Рік встановлення: 1945 р. Бетон, цегла оцентована
99.	Горельєф	м.Іллічівськ, вул. Шеченко, 8, Українська гімназія №1	Рік встановлення: 2002 р. Уральський мрамор Мельник Аркадій Дмитрович
100.	Пам'ятник	м. Ананьїв, вул. Незалежності, 24	Рік встановлення: 1998 р. Граніт. Рожик Віктор Михайлович
101.	Погруддя	м. Балта, вул. Шевченка, 2	Рік встановлення: 2006 рік. Гіпс, мармур. Кияк Тарас Романович, Антипов Володимир Іванович
102.	Пам'ятник	Березівський район с. Шевченкове, Шевченківська с/р, біля будинку культури	Рік встановлення: 1984 р. Пісковик, латунь, цегла оцентована
103.	Погруддя	м. Біляївка, проспект Жовтневої Революції	Рік встановлення: 2006 р. Граніт, бетон. Скульптор – Галицький, архітектор –Безродний Є.Г.
104.	Погруддя	Смт. Великомихайлівка, вул. Леніна 121	Рік встановлення: 1995 р. Бронза. Скульптор – О. Князик
105.	Пам'ятник	Кілійський р-н, с. Шевченкове	Рік встановлення: 1957 р. Граніт, бетон. Недопака Б.У.

106	Пам'ятник	смт Комінтернівське, пр. 40-річчя Визволення, 5	Рік встановлення: 2000 р. Гіпс.Кравченко Павло Іванович
107	Пам'ятник	м. Роздільна, вул. Привокзальна	Рік встановлення: 2008 р. Мармур чугун, цинк, мідь Архітектор - Мироненко В.І., Цірулик А.В. Скульптор – Копйов О.В.
108	Погруддя	смт Саврань, вул. Леніна, 9	Рік встановлення: 2010 р. Граніт
109	Пам'ятник	Татарбунарський р-н, с.Нерушай Центр села	Рік встановлення: 1999 р. Граніт. Автори: Костенко В.В., Голобородько В.Й. Скульптор - Сахненко І.В
110	Пам'ятник	смт. Ширяєве, вул. Коробченка, 12	Рік встановлення: 2011 р. Гіпс. Скульптор -Стаднік І.Д., Худолій М. С. Архітектор – Худолій А. М.
Полтавська область			
111	Березоворудський народний історико-краєзнавчий музей.	вул. Паркова, 1, с. Березова Рудка, Пирятинський район, Полтавська область	В експозицію музею входить літературно-меморіальна кімната Т.Г. Шевченка, яка була відкрита в 1961 році. Даний заклад розміщений в одному з флігелів маєтку Закревських і працює з 1974 року та налічує більше 5 тисяч експонатів, де можна познайомитися з історією села починаючи з 1717 року і до сьогодення. Садиба Закревських – Палац Закревських був збудований у 1838 році. Його автор – відомий архітектор Євген Іванович Червинський, учень видатного архітектора К.А. Тона, автора проекту церкви Христа Спасителя в Москві. Тут неодноразово бував Великий Кобзар.
Рівненська область			
112	Пам'ятник Т.Г. Шевченку, меморіальна дошка на честь перебування Т.Г. Шевченка	Корець	У 1955 році була встановлена меморіальна дошка на честь перебування Т.Г. Шевченка у м. Корці, нещодавно — пам'ятник поету.
113	“Шевченківське джерело”, меморіальна дошка про перебування Т.Г. Шевченка	с.Верба, Дубенський район	У 1964 році була встановлена меморіальна дошка на честь перебування Т.Г. Шевченка у с.Верба.
114	Державний історико-культурний заповідник м.Острога, меморіальна дошка на честь перебування в м.Острозі Т.Г. Шевченка	Острог	Найстаріший замок-фортеця на Рівненщині, заснований князями Острозькими на Замковій горі, що височить на південно-східній околиці історичного передмістя Острога.
Сумська область			
115	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Сумська область, м. Ромни, середмістя, сквер на бульварі Т.Шевченка	Пам'ятник було відкрито 27 жовтня 1918 року на честь перебування Тараса Шевченка влітку 1845 року на Іллінському ярмарку в Ромнах. Скульптор – І.П. Кавалерідзе На той час він був єдиним післяреволюційним пам'ятником Тарасу Шевченку в Україні, не враховуючи погруддя роботи

			<p>Федора Балавенського в Києві. Автором проекту був скульптор Іван Петрович Кавалерідзе, а історичним консультантом Григорій Вашкевич - особистий знайомий Тараса Григоровича. На врочистому відкритті були присутні урядова делегація та особистий представник гетьмана Скоропадського осавул Бловатний, який поклав до монументу вінок від гетьмана. Ще однією цікавою особливістю пам'ятника є те, що він установлений на тому місці, де в 1845 році стояв намет Тараса Григоровича Шевченка.</p>
116	<p>Місця перебування Т.Г.Шевченка</p>	<p>М. Кролевець (повітове місто Чернігівської губернії)</p>	<p>Вперше Шевченко відвідав Кролевець на початку лютого 1844 року, повертаючись поштовими кінями з України до Петербурга. Тут він милувався Преображенським та Миколаївським храмами, собором пресвятої Богородиці. Вдруге Шевченко побував у Кролевці навесні 1845 року. Зупинявся він у повітового лікаря Федора Рудзинського. Тут Шевченком було написано портрет сина господарів - ротмістра-гусара Йосипа Рудзинського. Третя і остання зустріч з Кролевцем відбулася 25 серпня 1859 року. Вона найбільше запам'яталась Шевченку і зворушливими зустрічами, і переслідуваннями урядовців. Зупинявся Шевченко у рідної сестри Лазаревських - Глафіри Матвіївни Огієвської. У цій родині Шевченко відчував себе своєю людиною. Але посланець кролевецького городничого привіз «подорожню» опальному поету. Шевченко змушений був залишити Кролевець. Під час перепоховання Шевченка, траурна процесія пройшла 5 травня 1861 року через увесь Кролевець і зупинилась на подвір'ї Огієвських, де цілу ніч стояла домовина. У Кролевці свято шанують пам'ять про перебування Т.Шевченка. Тут встановлено пам'ятник на бульварі Шевченка. Біля пам'ятника Кобзарю проходить відкриття Міжнародного літературно-мистецького фестивалю „Кролевецькі рушники”. Поряд з пам'ятником знаходиться садибний будинок Огієвських – пам'ятка історії місцевого значення. На базі садиби Огієвських створено Музей кролевецького ткацтва. Експозиції музею успішно розкривають історію родини Огієвських та перебування Т.Г. Шевченка на Огієвщині. На базі закладу функціонує творча лабораторія, для відвідувачів музею постійно проводяться майстер-класи по виготовленню традиційного символу</p>

			Кролевеччини – тканого рушника.
117	Місця перебування Т.Г.Шевченка	М. Лебедин, с.Лифине Лебединського району	У 1859 році, після десятирічного заслання, Шевченку дозволено відвідати Батьківщину. Ще у Петербурзі він познайомився з членом Харківського губернського комітету «по влаштуванню селянського стану» поміщиком із села Лихвин Лебединського повіту Дмитром Хрущовим. Хрущов і запросив поета на гостини. Це була Третя подорож на Україну. І першим селом, що зустріло Шевченка на Україні, була Юнаківка Сумського району. До Лифина прибули 5 червня 1859 року. Тут Кобзар створює два пейзажних малюнки під назвою «У Лихвині», що нині експонуються у Державному музеї Т.Г.Шевченка у Києві. У Лифині художник пише етюд «Дуб», офорти «Приятелі», «Ліс». Перебуваючи у маєтку Хрущових, Т.Шевченко, на запрошення своїх шанувальників братів Залеських, двічі їздив у Лебедин. Місцеве населення зустрічало його хлібом-сіллю. Архітектурно-ландшафтний комплекс родини Хрущових є унікальною комплексною пам'яткою архітектури і містобудування. Нині комплекс у Лифині відбудовується.
118	Місця перебування Т.Г.Шевченка	Сумська область, Конотопський р-н, с.Шевченкове (с. Гирівка Конотопського повіту Чернігівської губернії)	У серпні 1859 року Шевченко повертався з Києва до Петербурга. 21 серпня він прибув у Гирівку до своїх друзів братів Лазаревських, де перебував 3 дні. Тут він написав один із варіантів вірша «Ой по горі роман цвіте», портрет матері Лазаревських Афанасії Олексіївни та двох її синів – Федора і Михайла. Про Гирівку та Лазаревських Шевченко тепло згадує у листах та «Щоденнику». Нині у селі впорядковано пам'ятник Т.Г. Шевченку, у школі діє музейна кімната, експонатами якої є документи, листи, перекази, що свідчать про перебування Великого Кобзаря в селі Шевченкове. Впорядковано могилу видатного історика, земляка О.М.Лазаревського, родина якого підтримувала дружні стосунки з поетом.
Національний заповідник «Глухів»			
119	Миколаївська церква	М. Глухів, Глухівський р-н	Пам'ятка історії, архітектури та містобудування національного значення. При перепохованні у 1861 році Т.Г.Шевченка в ніч 4(15) травня труна з прахом перебувала в Миколаївській церкві. Вперше Шевченко відвідав Глухів на початку лютого 1844 року під час першої подорожі по українській землі. Вдруге побував у 1845 році. Він з великим

			інтересом оглядав Миколаївську церкву (II пол. XVII ст.), що пов'язана з обранням гетьманів та заочної страти І.Мазепи. «Історичний собор» - так назвав Шевченко цю церкву у «Капітанші». Кобзар цікавився місцем, де знаходився палац гетьмана України Івана Скоропадського, привернула увагу Шевченка будівля малоросійської колегії. Востаннє Шевченко перебував у Глухові проїздом 26 серпня 1859 року, завершуючи третю подорож по Україні та прямуючи через села Глухівщини Тулиголове, Обложки, Есмань (тепер Червоне), до Москви і Петербурга.
120	Пам'ятний знак на честь Т.Г. Шевченка	м. Глухів	Встановлений на місті «Останньої Тарасової дороги»
Тернопільська область			
121	Архієрейський будинок на території Почаївської Свято-Успенської лаври,	Тернопільська обл., Кременецький р-н, м. Почаїв, вул. Возз'єднання, 8	Збудований у 1825 р. Перебуваючи у Почаєві, Тарас Григорович виконав чотири акварельні малюнки видів Свято-Успенської Лаври, зробив кілька замальовок, записав три народні пісні, а почуті розповіді про гайдамацький рух поклав в основу повісті «Варнак» та однойменної поеми, в яких згадує Кременець, Почаїв, Дубно та Ікву. Будинок двоповерховий, кам'яний, покритий бляхою, висота – 10 м, довжина – 30 м, ширина – 13,5 м, загальна площа 1240 м. кв.; реставрація проводилась будинку у 2007 році. Є меморіальна дошка із мармурової крихти 0,6х 0,4м., на якій напис: «В цьому будинку восени 1846 р. проживав і працював видатний український поет Т.Г.Шевченко».
122	Князівський палац,	Збаразький р-н, Вишнівецька селищна рада, смт. Вишнівець, вул. Замкова, 5	У якому бував Т.Г.Шевченко
Харківська область			
123	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Харківський р-н, смт. Кулиничі	Встановлений з нагоди вшанування пам'яті великого національного поета і художника, 2003 р., бетон
124	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Балаклійський р-н, смт. Андріївка	Встановлений з нагоди вшанування пам'яті великого національного поета і художника, 19 серпня 2004 р., граніт
125	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Богодухівський р-н, м. Богодухів, сквер у центрі міста	Встановлений з нагоди вшанування пам'яті великого національного поета і художника, 1970 р., бронза, граніт
126	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Дергачівський р-н, місто. Дергачі, пл. Перемоги, 1	Встановлений з нагоди 10 –ї річниці незалежності України та 140 річчя з дня смерті поета, 2001 р., бронза, граніт
127	Пам'ятник Т.Г.Шевченку (пам'ятка)	Зміївський р-н, місто. Зміїв, вул. Леніна	Встановлений за ініціативою трудящих. Увічне пам'ять великого українського народного поета, 1956р., з/б, цегла

128	Пам'ятник Т.Г.Шевченку (пам'ятка)	Золочівський р-н, смт. Золочів, парк Шевченка	Встановлений з нагоди 150-річчя з дня народження, 1964р., мармурова крихта, цегла
129	Пам'ятник Т.Г.Шевченку (пам'ятка)	Красноградський р-н, м. Красноград, вул. Леніна, 88	Встановлений з нагоди вшанування пам'яті великого національного поета і художника, 12 листопада 1986р., бронза, граніт
130	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Лозівський р-н, місто Лозова, вул. Жовтнева	Встановлений з нагоди вшанування пам'яті великого національного поета і художника, 1997 р., мідь, граніт.
131	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Чугувівський р-н, смт. Малинівка	Встановлений за ініціативою Народно-демократичної партії та «НДО» Нова Україна, 2001 р., граніт
132	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Шевченківський р-н, смт. Шевченкове	Встановлений за рішенням мешканців селища Шевченкове. Також його ім'ям названа вулиця, площа і сквер у центрі селища, 2000 р., мідна виколотка, граніт
133	Пам'ятник Т.Г.Шевченку (пам'ятка)	Шевченківський р-н, смт. Шевченкове вул. Шевченко	Встановлений за рішенням виконкому Шевченківської районної ради депутатів трудящих від 20 березня 1957 р. №15, 1957 р., з/б, цегла.
134	Пам'ятник Т.Г. Шевченку (пам'ятка)	Харків, вул. Сумська 35	
135	Сад ім. Т.Г. Шевченка	Харків, вул. Сумська 35	
136	Харківський державний академічний український драматичний театр імені Т.Г. Шевченка	Харків, вул. Сумська 9	
137	Харківський художній музей	Харків, вул. Раднаркомівська 11	
Херсонська область			
138	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	м. Херсон, пр. Текстильників	
139	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	смт. Білозерка, вул. Карла Маркса	
140	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Білозерський р-н, с. Широка Балка центр	
141	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Білозерський р-н, с. Даріївка	
142	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Білозерський р-н, с. Станіслав	
143	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	смт. Велика Олександрівка, вул. Леніна	
144	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	смт. Велика Лепетиха	
145	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	смт. Високопілля, вул. Радянська	
146	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	м. Генічеськ, парк ім. Шевченка	
147	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Генічеський р-н, с. Догмаровка, центр	
148	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	с. Гола Пристань, бульвар, ім. Т.Шевченка	
149	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Горностаївський р-н, с. Костянтинівка, центр	
150	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	смт. Каланчак	

151	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	м. Нова Каховка, сквер ім. Т.Г.Шевченка	
152	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	м. Скадовськ	
153	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	м. Цюрупинськ	
154	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Цюрупинський р-н, с. Ювілейне, центр	
Хмельницька область			
155	Пам'ятник	смт. Білогір'я вул. Шевченка	
156	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	смт. Вінківці, вул. Соборної України, 13	Об'єкт монументального мистецтва, погруддя – залізобетон, кована мідь. Встановлений за ініціативою громади смт. Вінківці з нагоди 140-ї річниці від дня смерті Т.Г.Шевченка, біля районної держадміністрації
157	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	с. Старе Поріччя, вул. Народна	
158	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	с. Велика Левада (біля будинку культури)	
159	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	с. Бедриківці (у центрі села)	
160	Пам'ятник	Деражнянський р-н, с.Копачівка	Пам'ятник з погруддям поета.
161	Музей «Шевченківська світлиця»	Деражнянський район, смт.Вовковинці, вул.Макаренка, 1	Розміщений в приміщенні Вовковинецької школи – інтернат.
162	Пам'ятник	м. Дунаївці	
163	Пам'ятник	с.Рахнівка	
164	Пам'ятник	с.Воробіївка	
165	Пам'ятник	с.Ліщани	
166	Погруддя Т.Шевченка	с. Васьківці	
167	Погруддя Т.Шевченка	с.Плужне	
168	Кармалюкова гора	с.Привороття Друге Гуменецької сільської ради.	До пам'ятних історичних місць, пов'язаних з іменем Т.Г. Шевченка, відноситься Кармалюкова гора, де під час перебування на Поділлі Т.Г. Шевченко зустрівся з тими, хто давав притулок герою.
169	Пам'ятник Т.Г. Шевченка	м. Красилів, вул. Грушевського, неподалік дитячої музичної школи	
170	Державний історико-культурний заповідник «Межибіж», де встановлено меморіальну дошку про перебування Т.Г.Шевченка	Державний історико-культурний заповідник «Межибіж», вул. Жовтнева, 1, смт Меджибіж, Летичівський р-н, Хмельницька обл., e-mail: mezhybizh@ukr.net, medzhibozh@ic.km.ua	За припущеннями, під час археографічної експедиції, повертаючись із Кам'янця-Подільського, 4 жовтня 1846 року в Меджибожі Летичівського району зупинявся Т. Г.Шевченко. У зв'язку з цією подією встановлено меморіальну дошку на Лицарській вежі Меджибізької фортеці. Дана інформація історично не доведена, але при проведенні екскурсій в Меджибізькій фортеці туристів ознайомлюють з меморіальною дошкою.
171	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Біля районного Будинку культури на вул. 50-річчя-Жовтня, 29 в смт Летичів Хмельницької області	Пам'ятник Т.Г.Шевченку в смт Летичів було відкрито у 2010 році.

172	Погруддя Т.Г.Шевченка	с.Ганнопіль	
173	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Вишнопіль	Пам'ятка монументального мистецтва місцевого значення, скульптура – залізобетон. Встановлена за ініціативою громади села з нагоди 140-ї річниці від дня народження Т.Г.Шевченка в центрі села
174	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Шевченка	Пам'ятка монументального мистецтва місцевого значення, погруддя – залізобетон. Встановлена за ініціативою громади села в центрі села, біля клубу
175	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	смт. Стара Синява, вул. Грушевського,61	Об'єкт монументального мистецтва, погруддя – кована мідь. Встановлений за ініціативою громади смт. Стара Синява біля районного Будинку культури
176	Пам'ятник	вул.Леніна,46, смт. Теофіполь	Погруддя Т.Г. Шевченка встановлене в 1975 році при відкритті нового корпусу школи. Ініціатор встановлення колишній директор школи Брін Абрам Захарович
177	Пам'ятник	с.Святець	Погруддя Т.Г. Шевченка встановлене в 2011 році на території місцевої школи
178	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	смт. Чемерівці, вул. Центральна, 30	Об'єкт монументального мистецтва, скульптура – залізобетон, бронза. Встановлений за ініціативою громади смт. Чемерівці з нагоди 140-ї річниці від дня смерті Т.Г.Шевченка, біля районної держадміністрації.
179	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	с. Пліщин, вул. Терешкової	Пам'ятка монументального мистецтва місцевого значення, скульптура – залізобетон. Встановлена за ініціативою громади села
180	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Смт Ярмолинці,пл. 600-річчя Ярмолинець	
181	Пам'ятник Т.Г. Шевченко	м. Хмельницький, вул.Проскурівська.40	Гранітна монолітна скульптура, встановлена на гранітному цокольному майданчику, споруджена у 1992 році, скульптори-І.С.Зноба та В.І.Зноба, архітектор -В.М.Громихін
182	Пам'ятник Т.Г.Шевченку	Вул. Шевченка, 20	З метою увіковічення пам'яті про перебування Т.Г.Шевченка у м. Кам'янці-Подільському поряд з міським Будинком культури у 2000 році встановлено пам'ятник – бронзове погруддя молодого Т.Г.Шевченка, робота скульптора Б.Мазура
183	Меморіальна дошка на честь Т.Г.Шевченка на будівлі колишньої чоловічої гімназії	Вул. Татарська, 14	Колишня чоловіча гімназія (зараз історичний факультет Кам'янець-Подільського національного університету ім. І.Огієнка) – меморіальна дошка на честь Т.Г.Шевченка. Тарас Григорович Шевченко відвідав місто Кам'янець-Подільський за завданням Археографічної комісії з 29 вересня по 8 жовтня 1846 року. Він оселився у свого знайомого – вчителя

			Подільської чоловічої гімназії Петра Чуйкевича, квартира якого знаходилася на другому поверсі гімназії.
Черкаська область			
184	Історико-етнографічний комплекс „Тарасова криниця”	Смт. Лисянка	Історико-етнографічний комплекс збудований у 2007-2008 роках. Включає пам’ятник Т. Г. Шевченку, криницю та місця для відпочинку
185	Літературно-меморіальний музей Т. Г. Шевченка	Звенигородський р-н, с. Шевченкове, вул. Бондарівська, 33	Музей розташований на території садиби батьків Т. Г. Шевченка
186	Могила матері Тараса Шевченка	Звенигородський р-н, с. Шевченкове	
187	Могила батька Тараса Шевченка	Звенигородський р-н, с. Шевченкове	
188	Хата дяка Богорського	Звенигородський р-н, с. Шевченкове	Справжня хата, збудована у 1782 році. Нині знаходиться під скляним куполом з метою збереження від руйнації
189	Музей „Кобзаря” Т. Г. Шевченка	М. Черкаси, вул. Байди-Вишневецького, 37	Музей розташований у меморіальному будинку, де у 1859 році проживав Тарас Шевченко. Музей зберігає видання та творчі доробки поета, а також документи і матеріали пов’язані з його життям
190	Тарасова (Чернеча) гора	Канівський р-н, м. Канів	На Чернечій горі знаходяться народний музей „Тарасова світлиця”, гранітний комплекс сходження, пам’ятник Т. Г. Шевченку, музей Т. Г. Шевченка
191	Шевченкова алея	М. Канів	Алея розташована біля підніжжя Тарасової гори. До її складу входять 19 скульптур, які створювали майстри з різних куточків України.
192	Музейний комплекс	Черкаський р-н, с. Мошни	Нині ідуть роботи по створенню музейного комплексу у будинку, де зупинявся поет. Заплановане будівництво стайні, криниці та погребя.
193	Могила сестри Т. Г. Шевченка Катерини	Городищенський р-н, с. Зелена Діброва	.
194	Пам’ятний знак на місці, де стояла хата Красицької Катерини	Городищенський р-н, с. Зелена Діброва	У 1823 році сестра Тараса Шевченка Катерина вийшла заміж за селянина із Зеленої Діброви. Поет часто її навідував.
195	Пам’ятний знак на місці, де знаходилась садиба пана Енгельгардта	Городищенський р-н, с. Вільшана	
196	Дуби Тараса Шевченка	Звенигородський р-н, с. Будище	Вік дубів понад 1000 років. За переказами, у дуплі одного із дерев Тарас Шевченко ховав свої малюнки.
197	Вітряк	Звенигородський р-н, с. Будище	

198	Хата батьків Т.Г. Шевченка	Звенигородський р-н, с. Моринці	Хата відтворена за малюнком Тараса Шевченка та розмірами, що були подані біографом поета Олександром Кониським.
199	Пам'ятник матері Т. Г. Шевченка	Звенигородський р-н, с. Моринці	Відкрито 9 березня 2006 року. Скульптор В.В. Димйона
200	Каплиця Покрови Пресвятої Богородиці Святого Тарасія	Звенигородський р-н, с. Моринці	Відкрита і освячена 9 березня 2006 року.
201	Музей Т. Г. Шевченка	Городищенський р-н, с. Мліїв	У 1859 році Тарас Шевченко перебував у Мліїві. У будинку де перебував поет відкрито музей поета, а поруч встановлено погруддя
202	Церква святих апостолів Петра і Павла	Драбівський р-н, с. Мойсіївка	У 1808 році будівництво Петропавлівської церкви завершилось. Разом палац поміщиків Волховських та церква становили єдиний архітектурний ансамбль. Тарас Шевченко тричі бував у селі, зокрема й у церкві.
203	Іллінська церква	Чигиринський р-н, с. Суботів	В липні 1845 року у церкві побував Т.Шевченко. Згодом, його малюнок, де зображена церква, ввійшов до альбому 1845 р.
204	Дуб Максима Залізняка	Чигиринський р-н, хутір Буда	Вік дубу становить понад 1100 років. Висота дерева сягає 24 метрів. Під час візиту на Чигиринщину Тарас Шевченко відпочивав під шатром дерева.

Шевченківський національний заповідник

205	Могила Т.Г.Шевченка, Шевченківський національний заповідник	Черкаська обл., м. Канів.	Поховання визначного українського поета Тараса Шевченка в місті Канів (Черкаська область) на Чернечій горі, над яким з 1939 року височіє бронзовий пам'ятник роботи скульптора Матвія Манізера. архітектор Є.Левінсон. Шевченківський національний заповідник (місто Канів, Черкаської обл.) – створений відповідно до Постанови Ради Міністрів УРСР №287 від 21.11.1989 р. на базі існуючого Канівського державного музею-заповідника Т.Г.Шевченка з метою дбайливого збереження шевченківських меморіальних місць
206	Державний музей Т.Г.Шевченка	Канівський р-н	1933-37 рр., 1939; арх. В.Кричевський, П.Костирко
207	Могила І. Ядловського, довголітнього доглядача Шевченкового меморіалу	Канівський р-н	
208	Пам'ятний знак українському патріоту, учаснику визвольних змагань Олексі Гірнику	Канівський р-н	2009 р
209	Перший народний музей Т.Г. Шевченка - «Тарасова	Канівський р-н	1884 р.; розібрано 1936 р. у зв'язку з будівництвом сучасного приміщення музею Т.Г. Шевченка; відтворено в 1989-1991 рр.

	світлиця»		
210	Музей-бібліотека «Літературна Канівщина»	м. Канів	
211	Музей «Народне декоративне мистецтво Канівщини»	м. Канів	
212	Музей «Канів від давнини до сучасності»	м. Канів	
213	Пам'ятний знак «Звідси почався останній шлях Тараса Шевченка на Чернечу гору в безсмертя 22 травня 1861р.»	Канівський р-н	
214	Верхній меморіальний парк, закладений поряд з могилою Кобзаря з нагоди 100-річчя з дня смерті та 150-річчя від дня народження поета	Канівський р-н	Серед меморіальних та пам'ятних насаджень – три дуби, посаджені нащадками Т. Шевченка 1914 р. з нагоди 100-річчя від дня народження поета; каштанова алея; вишні з могили грузинського поета І. Чавчавадзе; яблуні сорту «Пам'ять Шевченка, верба, посаджена в 1970-х рр. з гілки Шевченкової верби у місті Форт Шевченка (Республіка Казахстан)
215	Успенський (Георгіївський) собор (1144 р.)	м. Канів, вулиця Леніна, 62	Храм збудований у 1144 році. З Успенським собором пов'язують й ім'я Тараса Шевченка. Тут брати Шевченка хотіли поховати видатного Кобзаря України Пам'ятка археології, історії (охор. №230014-Н), де 20-22 травня 1861 року стояла домовина з тілом Тараса Шевченка
216	Могила кобзаря Олекси Чуприни, який майже тридцять років співав біля могили Тараса Шевченка	Канівський міський цвинтар по вул. Монастирок, що неподалік від Тарасової гори	1993 р., охор. № 3943
217	Місце поховання праху всесвітньо відомої перекладачки творів Тараса Шевченка англійською мовою Віри Річ (Елізабет Джоан Річ) (1936 – 2009)	Канівський міський цвинтар по вул. Монастирок, що неподалік від Тарасової гори	Місце поховання праху всесвітньо відомої перекладачки творів Тараса Шевченка англійською мовою Віри Річ (Елізабет Джоан Річ) (1936 – 2009)
218	Могила колишньої нареченої Тараса Шевченка – Ликери Полусмак	Канівський міський цвинтар по вул. Сельце	
219	«Останній шлях Кобзаря»	м. Канів	Меморіальний шлях, яким несли домовину з тілом Тараса Шевченка від Успенського собору до Чернечої гори 22 травня 1861 року

220	Пам'ятний знак	с. Пекарі	Пам'ятний знак на місці, де стояла хата Опанаса Дяченка, в якій влітку 1859 року зупинявся Тарас Шевченко
221	Пам'ятний знак	с. Пекарі	Пам'ятний знак про перебування влітку 1859 року в с. Пекарі Тараса Шевченка
222	Пам'ятний знак	с. Мартинівка	Пам'ятний знак про перебування в селі Мартинівка Т.Шевченка. «Тут неодноразово проїжджав Т.Г.Шевченко з м. Корсуня в села Межиріч та Пекарі, щоб купити собі садибу»
223	Пам'ятний знак	с. Келеберда,	На місці, де влітку 1859 року Тарас Шевченко намалював етюд «Коло Канева»
224	Пам'ятний знак	с. Межиріч	Пам'ятний знак про перебування у 1859 році Т. Шевченка
225	Пам'ятний знак	с. Лука	Пам'ятний знак про відвідання Т.Шевченком у 1859 році заводу І.П. Дзензеловського
226	Пам'ятка історії	с. Прохорівка	Могила вченого-природознавця, історика і фольклориста М.О. Максимовича 1873 р.,
227	Дуб Тараса Шевченка	с. Прохорівка	
Національний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка»			
228	«Моринський музейний комплекс»	с. Моринці	
229	Архітектурно-парковий комплекс «Маєток П.Енгельгардта»	Звенигородський р-н, с. Будище, вул. Шевченка, 5	Садибу в Будищі побудував пан Енгельгардт у 1828 році у якості літньої резиденції. Парк навколо маєтку реконструйований, збудовані арки, фонтани
Чернігівська область			
230	Пам'ятний знак «Остання дорога Кобзаря»	Чернігівська обл., смт. Батурич, Батуричська сел/рада, при в'їзді в селище	Встановлений з нагоди 130-річчя з дня смерті; на місці зупинки траурної процесії при перенесенні тіла з Петербурга до Канева
231	Пам'ятний знак	Чернігівська обл., м. Борзна, Борзнянська м/рада, вул. Свердлова, територія райлікарні	Встановлений на честь перебування в м. Борзна в 1847 р.
232	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., м. Борзна, Борзнянська м/рада, парк школи-інтерната	Встановлений з нагоди 100-річчя з дня смерті
233	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., м. Ічня, Ічнянська м/рада, в парку, навпроти Школи мистецтв	Встановлений з нагоди 195-річчя з дня народження
234	Історико-меморіальний музей-заповідник П.Куліша «Ганнина Пустинь»	Чернігівська обл., Борзнянський р-н, с.Оленівка, вул. Куліша,13	Садиба родини Білозерських, яку відвідував Т.Г.Шевченко
235	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., с. Іржавець, Іржавецька с/рада, центр	Встановлений на честь перебування в с. Іржавець 1843 р.
236	Палац,	Чернігівська обл., с-ще Качанівка, Петрушівська с/рада, парк	в палаці бували М.І. Глінка, Т.Г. Шевченко, М.В. Гоголь та інші видатні діячі культури XIX ст.В 1846 та 1847 рр

			зупинявся поет
237	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл.,с-ще Качанівка, Петрушівська с/рада, санаторій «Качанівка», біля головного корпусу	Встановлений на честь перебування в с-щі Качанівка 1839, 1843, 1844, 1849 рр.
238	Пам'ятний знак „Остання дорога Кобзаря”	Чернігівська обл.,сmt. Козелець, Козелецька сел/рада, вул. Комсомольська, біля парку	Встановлений з нагоди 130-річчя з дня смерті; на місці зупинки траурної процесії при перенесенні тіла з Петербурга до Канева
239	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., сmt. Козелець, Козелецька сел/рада, парк	Встановлений з нагоди 100-річчя з дня смерті
240	Пам'ятний знак	Чернігівська обл., с. Бігач, Бігацька с/рада, парк	Встановлений на честь перебування в с. Бігач 1847р. Т.Г.Шевченка
241	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., сmt. Линовиця, Линовицька сел/рада, біля школи	Встановлений на честь перебування у сmt Линовиця 1844-1845
242	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., сmt. Линовиця, Линовицька сел/рада, парк	Встановлений з нагоди 90-річчя з дня смерті Т.Г.Шевченка
243	Садиба де Бальменів	Чернігівська обл., сmt. Линовиця, Линовицька сел/рада, центр	Садиба друга Якова де Бальмена, в якій жив поет в 1844-1845 рр, поет О.С. Афанасьєв-Чубинський, Є.П. Гребінка, .В. Кукольник, художники М. Жемчужников, Є.Ф. Крендовський, К.І. Рабус
244	Будинок, де бував Т.Г. Шевченко	Чернігівська обл., сmt. Дігтярі, Дігтярівська с/рада, лівий берег р. Лисогір, СПТУ	Будинок поміщика П. Галагана, в якому бував поет в 1845 р.
245	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., сmt. Дігтярі, Дігтярівська с/рада, площа	Встановлений з нагоди 180-річчя з дня народження
246	Будинок	Чернігівська обл., с. Сокиринці, Сокиринська с/рада, західна частина села	Будинок поміщика Г. Галагана, , де бували Т.Г. Шевченко, Л.М. Жемчужников, О.М. Вересай, М.О. Лисенко – видатні діячі культури ХІХст..
247	Липа	Чернігівська обл., сmt. Седнів, Седнівська сел/рада, парк	Дерево, під яким відпочивав поет і написав поему «Відьма» в 1847 р.
248	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., сmt. Седнів, Седнівська сел/рада, парк	Встановлений на честь перебування поета в сmt Седнів 1846 та 1847 рр.
249	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	Чернігівська обл., сmt. Седнів, Седнівська с/рада, на території садиби Лизогубів	Встановлений на честь перебування поета в сmt Седнів в маєтку Лизогубів 1846 та 1847 рр.
250	Місце, де знаходився готель „Царь-град”	м.Чернігів, проспект Миру	Місце, де ХІХст., в якому зупинялись О.С. Пушкін – у 1824р. та Т.Г. Шевченко – у 1846р.
251	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м.Чернігів, територія Валу	Встановлений з нагоди 150-річчя з дня народження
252	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м.Чернігів, вул. Полуботка, 53,	Встановлений з нагоди 145-річчя з дня смерті
253	Будівлі Ніжинської поштової станції	м.Ніжин, вул. Поштова, 4, 5	Будівлі, , де в 1860р. народився український художник-баталіст М.С. Самокиш і де зупинялись М. Ломоносов,

			Д. Фонвізін, О. Пушкін, Т. Шевченко та інші.
254	Пам'ятний знак „Остання дорога Кобзаря”	м. Ніжин, площа біля Спасо-Преображенської церкви	Встановлений з нагоди 130-річчя з дня смерті; на місці зупинки траурної процесії при перенесенні тіла з Петербурга до Канева
255	Пам'ятник Т.Г. Шевченку	м. Ніжин, парк культури ім. Шевченка	Встановлений з нагоди 130-річчя з дня смерті; на місці зупинки траурної процесії при перенесенні тіла з Петербурга до Канева
256	Пам'ятник Т.Г. Шевченку (1814-1861 рр.)	м. Прилуки, вул. Миколаївська, 107 ЗОШ № 7	Встановлений з нагоди 100-річчя з дня смерті
257	Пам'ятник Т.Г. Шевченку (1814-1861 рр.)	м. Прилуки, вул. Київська, 288	Встановлений з нагоди 100-річчя з дня смерті
258	Пам'ятник Т.Г. Шевченку (1814-1861 рр.)	м. Прилуки, вул. Пирятинська, 115, траса Прилуки – Пирятин	Встановлений з нагоди 150-річчя з дня народження, на честь перебування на Прилуччині в 1843-1946 рр.
259	Пам'ятник Т. Г. Шевченку	м. Прилуки, на розі вулиць Київської та Незалежності	Встановлений на честь перебування на Прилуччині в 1843-1946 рр.
Національний історико-культурний заповідник «Качанівка»			
260	Меморіальне місце «Галіявина Т.Г.Шевченка	Ландшафтний район парку «Березина»	
261	Могила-курган	Ландшафтний район парку «Березина»	Могила-курган близького товарища Кобзаря, художника Г.М. Честахівського
262	Пам'ятник погруддя Т.Г.Шевченку	Припалацовий ландшафтний район	
Чернівецька область			
263	Пам'ятник Т. Шевченку	м. Чернівці, пл. Центральна	Пам'ятник являє собою бронзову постать Т. Шевченка, встановлену на прямокутному постаменті з червоного граніту. Кобзаря зображено в русі. Скульптори: Лисаківський Микола Михайлович, Лемський Петро Єфремович
264	Пам'ятник Т. Шевченку	Чернівецька область, смт Кельменці,	Встановлений з нагоди 5-ї річниці незалежності України. Скульптор: Лисаківський Микола Михайлович
265	Пам'ятник Т. Шевченку	Чернівецька область, м. Новоселиця, вул. Центральна 112	Встановлений з нагоди 9-ї річниці Незалежності України. Пам'ятник – постать Тараса Шевченка у повний зріст з бандурою (висота 4,5 м., ширина 2,0 м. на постаменті розмірами 3,1 м. х 2,1 м. х 1,7м.), конструкція зі штучного каменя. Пам'ятник встановлено на двоступінчатий стилобат розмірами 10,0 м. х 9,6 м.
м. Севастополь			
266	Пам'ятник Тарасу Григоровичу Шевченку	Гагаринський р-н, пр. Жовтневої Революції, 8.	Встановлено на честь відомого українського поета-гуманіста Т.Г.Шевченка, пам'ятник подаровано місту Всеукраїнським

			благодійним фондом «Фундація імені Т.Г.Шевченка». Інвестор будівництва монументу – В. Іваницький.
м. Київ			
267	Національний музей Тараса Шевченка	м. Київ, бульв. Т. Шевченка, 12	Музей
268	Літературно-меморіальний будинок-музей Т. Шевченка	м. Київ, пров. Т. Шевченка, 8-а	Музей